

Trafik Kazası Sonrası Haklarınız: Maddi ve Manevi Tazminat Davası İçin Kapsamlı Rehber

Trafik Kazası Anında Atılması Gereken İlk Adımlar

Bir trafik kazası meydana geldiğinde panik yapmak yerine sakin kalmak ve doğru adımları atmak, hak kaybı yaşamamanızı önler. İşte yapmanız gerekenler:

- **Can Güvenliğini Sağlayın:** Önce kendinizin ve kazaya karışan diğer kişilerin güvenliğini sağlayın. Araçları güvenli bir yere çekin, uyarı işaretleri (reflektör) koyun. Yaralı varsa derhal 112 Acil Servis'i arayın.
- **Kaza Tespit Tutanağı Doldurun:** Kaza sadece maddi hasarlı ise ve taraflar anlaşıyorsa, polis çağırmadan 'Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağı' doldurabilirsiniz. Anlaşmazlık varsa, yaralı varsa veya kamu malına zarar geldiyse mutlaka trafik polisi (155) veya jandarma (156) çağırılmalıdır.
- **Delilleri Toplayın:** Kazanın oluş şeklini, araçların konumunu, fren izlerini ve hasarlı bölgeleri farklı açılardan fotoğraflayın. Varsa görgü tanıklarının iletişim bilgilerini alın.
- **Sağlık Raporu Alın:** Yaralanmalı kazalarda, ne kadar küçük olursa olsun, mutlaka bir sağlık kuruluşuna giderek darp ve cebir izlerini de içeren adli rapor alın. Bu rapor, tazminat ve ceza davası için kritik öneme sahiptir.

Trafik Kazalarının Hukuki Boyutu: Ceza Davası ve Tazminat Davası

Trafik kazaları, sonuçlarına göre iki farklı hukuki süreci beraberinde getirebilir: Ceza davası ve hukuk (tazminat) davası. Bu iki dava birbirinden bağımsız ilerler.

H3: Ceza Sorumluluğu (Türk Ceza Kanunu - TCK)

Eğer kaza sonucunda bir veya daha fazla kişi yaralanmışsa, kazada kusurlu olan taraf hakkında 'Taksirle Yaralama' (TCK md. 89) suçundan soruşturma başlatılır. Eğer kaza ölümle sonuçlanmışsa, bu durumda 'Taksirle Öldürme' (TCK md. 85) suçundan kamu davası açılır. Bu süreç, savcılık tarafından re'sen (kendiliğinden) yürütülür ve failin cezalandırılmasını amaçlar.

H3: Hukuki Sorumluluk (Tazminat Davası)

Ceza davasından ayrı olarak, kazada zarar gören kişilerin uğradıkları maddi ve manevi kayıpların karşılanması için açtıkları davadır. Bu davanın amacı, kusurlu tarafın sebep olduğu zararı gidermektir.

Tazminat Davasında Talep Edilebilecek Haklar Nelerdir?

Borçlar Kanunu çerçevesinde, trafik kazası mağdurları çeşitli tazminat kalemlerini talep edebilirler.

H3: Maddi Tazminat Kalemleri

- **Araç Hasarı ve Değer Kaybı:** Aracın onarım masrafları ve kaza nedeniyle ikinci el piyasasında oluşan değer düşüşü talep edilebilir.
- **Tedavi Giderleri:** Kaza nedeniyle yapılan tüm hastane, doktor, ilaç, fizik tedavi ve diğer sağlık masrafları.
- **Geçici ve Sürekli İş Göremezlik Tazminatı:** Kişinin yaralanma nedeniyle çalışmadığı dönemdeki kazanç kaybı (geçici) veya kalıcı bir sakatlık oluşmuşsa, bu durumun gelecekteki kazançlarına etkisine dayalı (sürekli) tazminat.
- **Destekten Yoksun Kalma Tazminatı:** Ölümlü kazalarda, vefat eden kişinin hayattayken maddi destek sağladığı kişiler (eş, çocuk, anne-baba vb.) bu destekten mahrum kaldıkları için tazminat talep edebilirler.

H3: Manevi Tazminat

Kaza nedeniyle yaşanan fiziksel acı, elem, keder, üzüntü ve psikolojik travmalar için talep edilen tazminat türüdür. Manevi tazminat, yaşanan acıyı bir nebze olsun hafifletmeyi amaçlar. Ağır bedensel yaralanma veya ölüm halinde, yaralanan kişinin veya ölenin yakınlarının da manevi tazminat talep etme hakkı bulunur.

Dava Sürecinde Dikkat Edilmesi Gerekenler

- **Zamanaşımı Süreleri:** Yaralanmalı ve ölümlü kazalarda ceza davası zamanaşımı süreleri daha uzun olduğundan, tazminat davası için de bu uzun süreler uygulanır. Ancak genel kural olarak, zararı ve faili öğrendiğiniz tarihten itibaren 2 yıl ve her halde kaza tarihinden itibaren 10 yıl içinde davanın açılması gerekir. Hak kaybı yaşamamak için sürelere dikkat edilmelidir.
- **Görevli Mahkeme:** Tazminat davaları genellikle Asliye Hukuk Mahkemelerinde görülür. Ayrıca, Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvurmak da daha hızlı bir çözüm yolu olabilir.
- **Sigorta Şirketinin Sorumluluğu:** Kusurlu aracın Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası), belirlenen limitler dahilinde maddi ve bedensel zararları karşılamakla yükümlüdür. Bu nedenle dava, sigorta şirketine de yöneltilebilir.

Örnek Dilekçe Taslağı

[ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ SAYIN HAKİMLİĞİ'NE]

DAVACI: [Adınız Soyadınız] (T.C. Kimlik No: [TC Kimlik Numaranız])

ADRES: [Adresiniz]

VEKİLİ: Av. [Avukatın Adı Soyadı]

ADRES: [Avukatın Adres Bilgisi]

DAVALI(LAR):

1- [Karşı Araç Sürücüsünün Adı Soyadı] (T.C. Kimlik No: [Biliniyorsa])

ADRES: [Adresi]

2- [Karşı Aracın Ruhsat Sahibinin Adı Soyadı]

ADRES: [Adresi]

3- [Karşı Aracın Sigorta Şirketinin Unvanı]

ADRES: [Adresi]

KONU: [GG.AA.YYYY] tarihinde meydana gelen trafik kazası nedeniyle fazlaya ilişkin haklarımız saklı kalmak kaydıyla, şimdilik [10.000] TL maddi ve [50.000] TL manevi tazminatın kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili talebinden ibarettir.

DAVA DEĞERİ: [60.000] TL (Harca Esas Değer)

AÇIKLAMALAR:

- [GG.AA.YYYY] tarihinde, saat [saat] sularında, sevk ve idaremdaki [Sizin Plakanız] plakalı araç ile [Kazanın Olduğu Yer] adresinde seyir halindeyken, davalı sürücü [Sürücünün Adı Soyadı]'nın sevk ve idaresindeki [Karşı Tarafın Plakası] plakalı aracın, [Kazanın Nasıl Olduğunu Detaylı Anlatın; kırmızı ışık ihlali, şerit ihlali, aşırı hız vb.] kusurlu eylemi neticesinde tarafıma çarpmasıyla yaralanmalı ve maddi hasarlı bir trafik kazası meydana gelmiştir.
- Kaza sonrası tanzim edilen [GG.AA.YYYY] tarihli kaza tespit tutanağında da görüleceği üzere, kazanın meydana gelmesinde davalı sürücü %100 (yüzde yüz) oranında asli kusurludur. (EK-1: Kaza Tespit Tutanağı)
- Kaza nedeniyle aracımda [Araçtaki Hasarları Belirtin] meydana gelmiş olup, onarımı için [Tutar] TL masraf yapılmıştır. Ayrıca aracım kaza nedeniyle [Tutar] TL değer kaybına uğramıştır. (EK-2: Hasar ve Değer Kaybı Ekspertiz Raporu)
- Kaza neticesinde yaralanmam sebebiyle [Hastanenin Adı]'na kaldırılmış ve [Tedavi Sürecini Anlatın]. Tedavim süresince [Tutar] TL tedavi masrafı yapmış bulunmaktayım. Ayrıca bu süreçte [Süre] gün iş ve gücümden yoksun kalarak kazanç kaybına uğradım. (EK-3: Sağlık Raporları, Fatura ve Makbuzlar)
- Yaşadığım bu elim kaza nedeniyle büyük bir korku, elem ve üzüntü duydum, fiziksel acılar çektim ve günlük yaşantım olumsuz etkilendi. Bu sebeple manevi olarak da yıpranmış bulunmaktayım. Bu hususlar göz önünde bulundurularak tarafıma hakkaniyete uygun bir manevi tazminat ödenmesi gerekmektedir.

HUKUKİ NEDENLER: TCK, HMK, Karayolları Trafik Kanunu, Borçlar Kanunu ve ilgili sair mevzuat.

HUKUKİ DELİLLER: Kaza Tespit Tutanağı, Keşif, Bilirkişi İncelemesi, Alkol Raporları, Hastane Kayıtları ve Adli Raporlar, Araç Ruhsat Fotokopileri, Sigorta Poliçeleri, Hasar ve Değer Kaybı Raporu, Tanık Beyanları, Yemin ve her türlü yasal delil.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda arz ve izah edilen nedenlerle, fazlaya ilişkin her türlü dava ve talep hakkımız saklı kalmak kaydıyla;

- Şimdilik [10.000] TL maddi tazminatın,
- [50.000] TL manevi tazminatın,

kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini saygılarımla arz ve talep ederim. [GG.AA.YYYY]

Davacı
[Adınız Soyadınız]
[İmza]